„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
16 Pagini

EXEMPLARUL { In România 4 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 158 Luni 12 Iunie 1939
16 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PINACOTECA

Printre bunurile artistice ale patrimoniului național ocupă un loc de frunte Pinacoteca statului din palatul Ateneului Român.

O colecțiune importantă de picturi și sculpturi, alcătuită în decursul multor ani și reprezentând o valoare progresivă.

Creiarea ei a purces din îndoita preocupare de a se păstra și a se pune sub ochii generațiilor perindate lucrări sintetice ale celor mai înzestrați artiști și de a prezenta străinilor un aspect de primul ordin al geniului românesc.

Dela un timp însă desfătarea naturilor simțitoare față de realizările de acest fel nu mai funcționează, spre părerea de rău a tuturora acelora cari știu că există Pinacoteca și totuși n'o pot vizita și admira.

Cauza este de ordin material.

Localul unde se găsește este vechi și a devenit impropriu. El nu mai corespunde nici condițiunilor esențiale unei expoziții, nici necesităților unei colecțiuni de opere selecționate.

Deși s'au făcut demersuri pentru procurarea unui cadru potrivit cu însemnătatea acestei bogății artistice și deși sacrificiile ar fi modeste, Pinacoteca continuă să fie inaccesibilă publicului român și străin.

De aci, afișe periodice la intrare: Inchis până la 1 Septembrie; Inchis până la 1 Martie.

Dar ea are și un personal, plătit în mod regulat, fără să presteze servicii, în așteptare ca suspendarea să înceteze.

Desigur că ministerului artelor și cultelor îi revine să examineze anomalia.

Soluționarea se impune cu atât mai mult, cu cât faptul că biblioteca Ateneului Român, inaugurată de curând, este cercetată de un public tot mai numeros, constitue un element de apreciere despre ceeace ar putea să reprezinte afluența vizitatorilor Pinacotecei redeschise.

Chestiunea are o prea strânsă legătură cu însuși aspectul artistic al Capitalei, pentru ca rezolvarea ei să mai poată întârzia.

ȘTIUBEI

O vânătoare de mistreți a lui Neagoe Basarab
(Panou ce va decora fundul nouii gări regale Sinaia)

Dobrogea de miază-zi și bulgarii

Un răspuns

de GH. I. BRĂTIANU

După cum era de așteptat, articolul pe care l-am publicat în Aprilie în revista germană „Deutsches Wollen", reprodus pe urmă în românește de „Universul", a stârnit unele reacțiuni. Nu știu de va fi provocat un răspuns la Budapesta, dar am luat cunoștință de acel pe care ni-l dă, în coloanele ziarului „Zora" din Sofia, d. Penacov.

Nu am intenția să polemizez cu d. Penacov; d-sa nu atacă întâia oară această problemă. Îi cunosc și motivele — și nu-mi voi îngădui nici o îndoială asupra sincerității sentimentelor sale, pentru cauza ce o apără cu atâta stăruință. Sunt unele fatalități în viața oamenilor, ca și în aceea a națiunilor, cari îi așează de o parte sau de alta a zidului de despărțire, fără a-i mai întreba de alegerea ce ar fi făcut-o, dacă ar fi aflat alte condiții pentru a se rosti. Faptul este că d. Penacov socotește necesar să corecteze „oarecari afirmațiuni greșite", pe cari le-aș fi făcut în articolul menționat.

Să-i rezumăm argumentele: România, în 1878, s'a opus să primească o graniță mai bună în Dobrogea, pentru a nu pierde printr'o tranzacție dreptul ei asupra Basarabiei.

Această regiune, ce-i drept, nu aparține statului bulgar — care nu avea ființă, ci poporului bulgar, el fiind colonizat de Turci și Tătari în mod forțat în timpul stăpânirii otomane. In sfârșit, colonizarea Aromânilor de după războiu nu îndreptățește stăpânirea românească a Cadrilaterului, de oarece ei au imigrat în mare parte din Jugoslavia, Albania și Grecia. De ar fi să se restituie Bulgariei locuitorii de origine bulgară aflați în noile teritorii ale României, ce regiuni ar trebui ea să anexeze pentru a-i coloniza pe pământul ei?, — sfârșește prin a se întreba d. Penacov, întorcând, pe cât poate, în favoarea sa, argumentul ce-l invocasem pentru a lămuri anexiunea Cadrilaterului din 1913.

Nu m'am gândit nici o clipă să tăgăduesc protestul lui Ion C. Brătianu și al altor conducători politici, împotriva tranzacției prin care Rusia, în 1878, spera să-și acopere călcarea cuvântului și răpirea, pentru a doua oară, a județelor de miază-zi ale Basarabiei. Dar ei nu refuzau un teritoriu bulgăresc. Populația turcească și tătărească din această regiune era foarte veche, iar cercetările lingvistice mai noi au dovedit că, pe lângă elementele aduse de stăpânirea otomană, se găsesc în Dobrogea, la miază-noapte ca și la miază-zi, urmașii unor vechi populații de neam turcesc așezate acolo de prin secolul al XII-lea și al XIII-lea, dela prăbușirea apărării bizantine a Dunării. Dacă, în urma confuziunii colonizărilor și a școlilor, Găgăuții au ajuns să învețe limba bulgară, aceasta înseamnă că trebuie să-i considerăm drept Bulgari, prin origine și prin tradiție?

De ar fi să cercetăm mai amănunțit trecutul, am ajunge să constatăm că de aproape o mie de ani, dela căderea primului imperiu bulgăresc, cu excepția unor scurte intervale, aceste ținuturi au stat sub alte stăpâniri și au fost locuite de alte neamuri decât acel al Bulgarilor. Populația de astăzi este și ea produsul unei colonizări recente, ale cărei urme se regăseau ușor acum un sfert de veac.

In aceste condiții, să nu ni se vorbească de „primul cămin al vieții de stat bulgărești" pe care noi l-am fi răpit. Viața de stat bulgară, până s'a închegat,

(Continuare in pag. 2-a)

Polonia nu-și modifică atitudinea în chestiunea Danzig

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 9 (A. T. E.). — Comentând o știre recent apărută în ziarul „Times", cercurile politice din Varșovia consideră această știre ca un simplu balon de încercare.

In știrea despre care e vorba, ziarul englez crede a ști că guvernul polon ar fi dispus să admită încorporarea Danzigului la Reich, cu condiția ca Statul Liber să fie demilitarizat și să se dea o garanție internațională intereselor polone în Danzig.

De relevat că știrea aceasta a fost reprodusă și de unele agenții de presă franceze.

Cercurile politice din Varșovia declară că orice speranțe în ce privește modificarea atitudinii Poloniei în chestiunea Danzig, atitudine care e definitiv precizată, sunt cu totul neîntemeiate și absolut de domeniul fanteziei.

Manifestații național-socialiste la Danzig

Berlin, 9 (Rador). — *D. Victor Lutze, șeful statului major al secțiilor de asalt, împreună cu 6.000 membri ai acestor secții, a sosit la Danzig.*

Oaspeții au participat la exercițiile sportive organizate de grupul „Estland" al secțiunilor de asalt, grup de care depind miliției din Danzig.

Atât exercițiile de azi cât și vizita de Sâmbătă a d-lui dr. Goebles, ministrul propagandei, care va ține un discurs, sunt înfățișate ca evenimente normale, fără niciun fel de legătură cu situația actuală la Danzig.

Corespondentul agenției „Havas", care transmite aceste știri, adaugă că d. Greiser, președintele Senatului din Danzig, va face o perioadă de instrucție în armata germană și că acest fapt nu trebue să fie socotit decât ca „un semn al evoluției fără caracter senzațional al politicii privitoare la Danzig".

O statue equestră mareșalului Joffre

De curând a fost adusă pe Câmpul lui Marte, în fața Școlii militare din Paris, statuia equestră a mareșalului Joffre, operă a artistului Maxime Real del Sarte.
Statuia va fi inaugurată în ziua de 16 Iunie, în prezența d-lui Lebrun, președintele Republicii franceze

Politica noastră externă

Expunerea d-lui ministru al afacerilor străine

In situația internațională de astăzi o expunere completă și metodică asupra politicii externe a României era mai necesară ca oricând. Ea a fost făcută Vineri, în fața Camerei Deputaților, de ministrul afacerilor străine, cu limpezime și sinceritate.

Vizitarea principalelor capitale europene întreprinsă în ultimul timp de d. Gafencu, ca și întâlnirile internaționale pe care d-sa le-a avut cu diferiți miniștri de externe străini, a dat un interes deosebit declarațiilor făcute în fața Camerei.

Ministrul nostru de externe dă expunerii sale un cadru european. In continentul nostru adânc frământat de ideologii contrarii, România face politica sinceră și pașnică a intereselor sale realiste.

D. Gafencu aduce din recentele sale călătorii în străinătate constatarea, care trebue primită cu satisfacție, că unitatea țării noastre, ca și forța și independența ei, sunt considerate pretutindeni ca un principiu de ordine și de pace. Menținerea acestei unități depinde însă în primul rând de propria noastră vrednicie.

Prieteniile, cari ni se arată în afară, ne impun obligația de a ține seamă de complexul situației și necesităților europene. Continentul nostru nu poate trăi, dacă nu se găsește mijlocul unei conviețuiri pașnice între toate popoarele Europei.

Pretutindeni, pe unde a trecut ministrul nostru de externe, a simțit prezența acestei concepții a unității ideii europene, a auzit ecoul ei și s'a făcut ecoul ei.

O viață europeană organizată într'o atmosferă de înțelegere și bunăvoință apare ca o ieșire naturală și necesară din agitațiile actuale. Ministrul nostru de externe își însușește sugestiile făcute de suveranul Belgiei, nu de mult, cu privire la misiunea statelor mijlocii și mici pentru reconstrucția unei vieți internaționale ordonate și pașnice.

România a examinat deci marile probleme ale zilei într'un spirit larg de solidaritate europeană. Rezolvarea lor este legată însă, în mare parte, de existența liberă și independentă a statelor mijlocii și mici.

In lumina acestor principii ministrul afacerilor străine precizează doctrina actuală, problemele concrete și metodele politicii externe românești, în cadrul european.

In primul rând, d-sa face precizarea, care se va bucura de aprobarea generală a opiniei noastre publice, că dacă România, prin acordurile economice încheiate, a dat dovadă că înțelege nevoile „spațiului vital", al altor popoare, spațiul care se întinde între frontierele ei este rezervat exclusiv misiunii pe care poporul român este chemat să o îndeplinească.

In limitele acestei constatări esențiale, d. Gafencu examinează problema minorităților, problemă de politică internă a Statului național român și ține să declare cu tărie că nicăieri, nici o putere importantă și nici un guvern responsabil nu consideră chestiunea minorităților ca o problemă teritorială și că nici o mare Putere nu urmărește și nu sprijină revendicări teritoriale, cari ar fi îndreptate contra noastră. După călătoria ministrului nostru în străinătate, o asemenea constatare face un principiu general de pace și ordine europeană din integritatea noastră teritorială, care se află la baza politicii noastre externe.

Urmarea logică și necesară a acestui principiu fundamental este că România nu va consimți, în ce privește minoritățile, să ia obligații decât față de ea însăși, cu excluderea controlului oricărui stat străin și în cuprinsul organizației noastre de stat.

Această atitudine hotărită nu exclude dorința guvernului român de a încheia înțelegeri amicale și loiale cu sta-

(Continuare in pag. 2-a)

Berlinul consideră foarte încordată situația din protectoratul Boemiei și Moraviei

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 9.— Asasinarea unui sergent din poliția germană dela Kladno a produs aci mare senzație mai ales în urma măsurilor luate de protectorat și cari dovedesc că situația din Boemia și Moravia este considerată ca foarte încordată. Graba cu care au fost luate măsurile, confirmă cu prisosință acest fapt. Deasemenea și caracterul lor.

După cum se știe, termenul dat pentru prinderea asasinului a expirat astă seară la ora 20, dar a fost prelungit cu încă 24 de ore. In ceeace privește asasinii, se crede că au izbutit să fugă cu ajutorul unui autocamion.

Se anunță în acelaș timp, din cercuri bine informate că la început exista intenții ca măsurile luate numai pentru districtul Kladno să fie extinse asupra întregului protectorat. S'a renunțat totuș, deocamdată, la această extindere.

Pentru o mai bună caracterizare a situației din protectorat, e de relevat și faptul că s'a luat de câtva timp dispoziția ca membrii jandarmeriei, precum și militarii, să nu apară în public decât în grupuri de câte doi.

In ce privește agitațiile la cari se dedau de câtva timp locuitorii protectoratului, acesta din urmă aruncă o bună parte din vină asupra propagandei străine făcută prin presă și prin radio, cari transmit știri ce nu corespund cu situația reală din această parte a Reichului.

Ce urmăresc teroriștii irlandezi

Londra, 9 (Rador). — *Pentru întâia oară de când au început să se judece în Anglia procesele intentate în urma diferitelor explozii atribuite membrilor armatei republicane irlandeze, unul din inculpați a mărturisit în fața justiției țelurile acestei campanii teroriste.*

La tribunalul din Stikling (Scoția), căruia îi fusese deferit sub acuzația de a fi jurat explozibile, Terence Machserry a declarat la interogatoriu următoarele:

„Cred că am dreptul să vă explic tot ce s'a petrecut în Scoția și Anglia. In luna Ianuarie a acestui an, consiliul statului major al armatei republicane irlandeze a adresat ministerului de externe britanic o notă prin care cerea retragerea tuturor trupelor britanice aflate în Irlanda de nord. Guvernul britanic n'a dat urmare acestei note și atunci a isbucnit o serie de explozii. Noi ținem guvernul britanic ca responsabil de aceste explozii, care nu vor înceta decât atunci când vor fi satisfăcute cererile din ultimatumul nostru".

Operațiile pentru salvarea submarinului „Thetis" au fost amânate

Londra, 9 (Rador).— Agenția „Reuter" anunță că, din cauza marilor dificultăți întâmpinate, operațiile de salvare a submarinului „Thetis" au fost amânate pe trei săptămâni.

Un nou record aviatic feminin

Aviatoarea ELISABETH LION a parcurs fără escală distanța de 4.200 km., legând Istres cu Dakar, stabilind o performanță feminină unică.

După această realizare, curagioasa aviatoare are intenționea să străbată Atlanticul de Sud, în direcția Natal, zburând pe același avion de proporții reduse pe care a zburat între Istres și Dakar.

SCRISORI DIN LONDRA

In jurul pactului franco-anglo-sovietic

de AUGUR

Londra, Iunie

Opinia publică, după cum își poate închipui oricine, este preocupată mai ales de cumplita catastrofă în care aproape o sută de oameni și-au găsit moartea în submarinul „Thetis". Experții ne vor spune, peste câteva zile, adevărul asupra acestei nenorociri, care lovește mărina britanică. Dar publicul se interesează mai de grabă de latura omenească a dezastrului, iar întrebarea la care oamenii așteaptă răspunsul este aceasta: De ce a fost cu neputință să fie salvați și ceilalți sinistrați, după ce primii patru marinari au putut părăsi submarinul?

In răstimp, politica internațională nu șomează. Problema care frământă guvernul acum este aceea a acordului cu Rusia. E de prisos să reamintim aci că guvernul rus a dat o acceptare calificată ofertei britanice a unui pact tripartit de garanție împotriva agresiunii. Moscova cere ca statele baltice să fie cuprinse imediat printre acelea, în favoarea cărora garanția celor trei mari puteri — Marea Britanie, Franța și Rusia — e chemată să funcționeze, în cazul unei agresiuni din partea Germaniei. Dar statele acestea țin mai mult la neutralitatea lor, decât la garanția pe care ar putea să le-o ofere o terță putere. Cu alte cuvinte, statele acestea se tem de o reacțiune violentă a Germaniei, în cazul că Marea Britanie, Franța și Rusia ar garanta direct independența lor.

Să nu uităm că Marea Britanie și Franța au garantat Polonia și România, fără să aștepte ca Rusia să consimtă să participe la această operație. Dar garanția dată Poloniei și României constituie, deasemenea, o garanție pentru Rusia. Căci Germania nu poate căuta pricină Rusiei, fără a trece peste corpul celor două state susnumite.

Neputând obține o convenție militară cu Franța, guvernul rus, crede că a sosit momentul oportun, spre a impune puterilor înțelegerii anglo-franceze ajutorul în cazul unei agresiuni, chiar îndirecte din partea Germaniei, împotriva Uniunii Republicii Sovietice.

Dar dacă Rusia se simte mulțumită, pentrucă Polonia și România sunt deja garantate de Marea Britanie, aceasta, din contra, este încă într'o situație dificilă, atâta timp cât Rusia nu participă

(Continuare in pag. 2-a)

A.S.R. Principele Paul al Greciei in Capitală

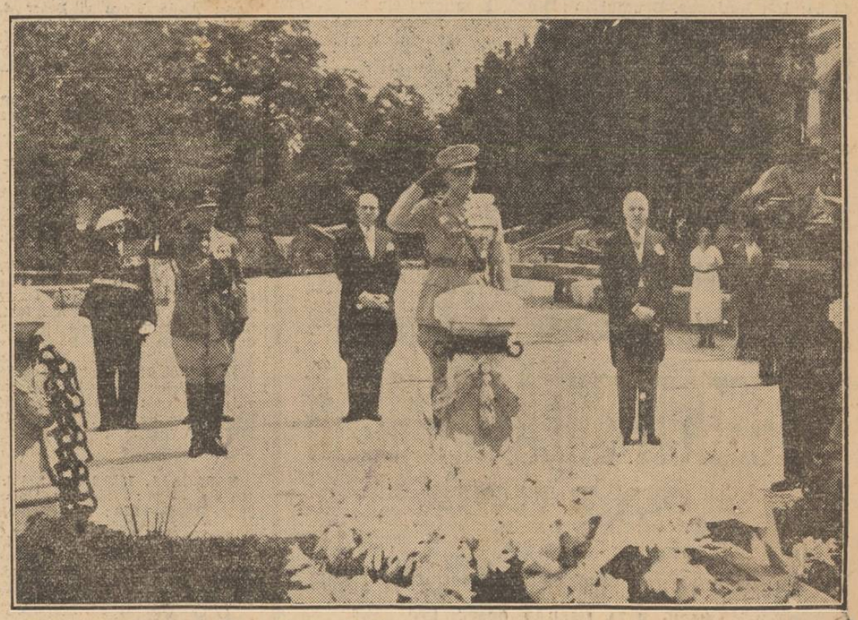

A. S. R. Principele Paul al Greciei la mormântul eroului necunoscut, din parcul Carol, unde a depus o coroană